

**Stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)
do projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (UC71)**

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji odnotowała i docenia kooperacyjny tryb współpracy nad założeniami i projektem ustawy o systemach sztucznej inteligencji.

W wielokrotnie wyrażanej opinii Izby regulacje w zakresie rozwoju i bezpieczeństwa AI powinny mieć charakter **zrównoważony i sprzyjający rozwojowi**. Oznacza to równowagę pomiędzy środkami zapewniającymi bezpieczne i odpowiedzialne stosowanie rozwiązań wykorzystujących AI a realnym poziomem zagrożeń jakie wiążą się z ich stosowaniem w określonym kontekście i przypadku użycia. Jednocześnie Izba stoi na stanowisku, że regulacje hamujące, poprzez nieuzasadnione podnoszenie poziomu regulacyjnego ryzyka innowacji (zagrożenie sankcjami), innowacyjność przedsiębiorstw powinny być postrzegane jako zagrożenie dla rozwoju, nie mniejsze niż ryzyka związane z nieodpowiedzialnym stosowaniem technologii. Zwracamy też uwagę na fakt, iż powstawanie bezpiecznych i odpowiedzialnie stosowanych innowacji AI można, a nawet należy, stymulować poprzez system aktywnego wsparcia innowacji, a nie jedynie poprzez zagrożenie sankcjami.

Dlatego, w opinii Izby, prace nad ustawą powinny być spójne z zamierzeniami i celami przedstawionymi w Strategii Cyfryzacji Polski, a w jej ramach ze strategią i polityką rozwoju AI w Polsce. W tym kontekście proponowane w projekcie proceduralne aspekty oprzyrządowania w krajowym systemie prawa przepisów unijnego rozporządzenia "Aktu o sztucznej inteligencji" (dalej "ASI"), rodzą poczucie niedosytu i niepokoju, z uwagi na znaczenie tej technologii, szans i ryzyk, które niesie, wpływu na pozycję polskiej nauki i gospodarki w świecie oraz dobrostan społeczeństwa. PIIT jako Izba dostrzega także inne inicjatywy rządu oddziałujące na ekosystem rozwoju sztucznej inteligencji i stara się je oceniać całościowo.

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji uznaje przedstawienie projektu za ważny element zarządzania sztuczną inteligencją w kontekście gospodarczego rozwoju Polski. Deklaruję, w imieniu członków Izby, dalszą współpracę.

Uwagi ogólne

Ogólna uwaga jaka nasuwa się po analizie projektu ustawy łącznie z Rozporządzeniem 1689/2024 („AI Act”) to obawa - jak przedsiębiorca, (w szczególności start-up) ma ustalić zakres norm proceduralnych dotyczących systemów i praktyk w zakresie sztucznej inteligencji. Nie jest łatwe ustalenie, jakie są wzajemne relacje (abstrahując od hierarchii źródeł prawa) pomiędzy przepisami: ustawy o systemach sztucznej inteligencji (zwłaszcza Rozdziału 3, 4), ustawy Prawo przedsiębiorców (odwołanie z art. 42 projektu ustawy o systemach wysokiego ryzyka) a art. 74 ust. 12-14 AI Act i Rozporządzenia 2019/2020 (zwłaszcza Rozdziału V), do którego odwołuje art. 74 ust. 1 AI Act.

Problemy tych nie rozwiązują propozycje zapisów Ustawy. Należy zauważyć, że, projekt Ustawy zawiera w sobie propozycje przepisów, które pochodzą z co najmniej kilku aktów prawnych dotyczących kilku rynków regulowanych i nadzoru nad rynkiem. To zaczerpnięcie poszczególnych fragmentów projektu Ustawy z różnych źródeł i jednocześnie odwołanie do stosowania jeszcze kolejnych ustaw (KPA, Prawo przedsiębiorców) sprawia, że zaproponowana regulacja jest bardzo

zawiła i niejasna. Trudno jest w sposób prosty, bez konieczności sięgania do innych aktów prawnych (i często zwrotnych odwołań) ustalić pełny zakres normy, w tym praw przysługujących stronie postępowania i uprawnień władczych przysługujących organowi. Taki sposób regulacji budzi wątpliwości co do realizacji zasad demokratycznego państwa prawnego (w tym zasad przyzwoitej legislacji, pewności prawa i zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa), które mają gwarantować, że obywatel może decydować o swoim postępowaniu w oparciu o pełną znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, jakie te działania mogą za sobą pociągać.

Projekt ustawy przewiduje także szereg form działania Komisji bądź Przewodniczącego Komisji, jak: zalecenia pokontrolne, ostrzeżenia, interpretacje indywidualne, co do których nie wskazano jaką formę prawną przyjmują (decyzji, postanowień czy też nowych - odrębnych form) co wprowadza kolejne zawiłości w procedurze. Dla wymienionych aktów nie przewidziano także środków zaskarżenia i ochrony praw podmiotów stosujących rozwiązania sztucznej inteligencji, co stanowi istotną lukę w regulacji. Środki te mogą bowiem kreować obowiązki bądź zakazy dla tych podmiotów, powodując tym samym daleko idące skutki operacyjne jak i finansowe związane z ich działalnością. Dlatego na zastosowanie takich środków, które powinny przyjąć formę decyzji administracyjnej, jako prawnie doniosłych, powinno podmiotowi dotkniętemu ich działaniem przysługiwać prawo wniesienia odwołania do właściwego sądu w terminie odpowiednim do zawiłości materii (sugerowany termin - 2 miesiące). Do czasu uprawomocnienia się takiego środka nie powinien być on egzekwowany.

Inne kwestie, które budzą wątpliwości w odniesieniu do roli Komisji w ekosystemie to podział kompetencji współdzielonych z innymi organami administracji rządowej oraz rozproszenie kompetencji i mnożenie procedur w obszarze sztucznej inteligencji.

W ocenie PIIT Komisja powinna być głównym organem gwarantującym spójność oddziaływania państwa na ekosystem sztucznej inteligencji. Powszechna obecność systemów sztucznej inteligencji (w rozumieniu ASI), działania uczestników rynku obejmujące poza sztuczną inteligencją inne obszary, w tym wysoko regulowane, oraz wymóg efektywności działania państwa przemawiają za doprecyzowaniem kompetencji Komisji oraz innych organów nadzoru rynku. Komisja powinna ograniczyć się do wykonywania nadzoru nad rynkiem do systemów AI wysokiego ryzyka. Udział w Komisji przedstawicieli KNF, URE, UKE będzie sprzyjał wymianie informacji i współpracy między Komisją a organami nadzoru nad rynkami regulowanymi. Celowe jest jednak doprecyzowanie zasad tej współpracy.

Kluczowa rola Komisji powinna ujawniać się przede wszystkim w odniesieniu do wsparcia rozwoju AI w Polsce, w tym tworzenia mechanizmów – nie tylko w postaci bezpośrednich zachęt finansowych – do wspierania innowacji, wdrażania AI w każdej sferze, kształcenia kadr i podnoszenia społecznej świadomości. Podstawowym obowiązkiem państwa jest dbanie o jego harmonijny rozwój, a nie wyłącznie nadzorowanie obywateli. Dla sprostania takim zadaniom potrzebne jest także uspołnienie ustroju organizacyjnego działu „informatyzacja” administracji rządowej, w szczególności w zakresie przepisów wdrażających akty prawa UE ściśle powiązane z ekosystemem AI, jak akt w sprawie zarządzania danymi, akt w sprawie danych i inn. Postępowania Komisji i inne postępowania prowadzone w tym obszarze powinny podlegać w miarę jednolitym przepisom postępowania. Ponadto, Komisja powinna wspierać obecność AI w zamówieniach publicznych, w procedurach

wydatkowania środków z funduszy europejskich (co nakazują przepisy wszystkich funduszy spójności, w tym FERS, dotyczące innowacyjności).

Cały proces kontroli powinien skupiać się nie na samych systemach, które podlegają rozwojowi i są tworzone często w małych i średnich start-upach, tylko na konkretnym zastosowaniu/używaniu tych systemów. Wiele systemów może być wykorzystywanych w różny sposób. Prawa podstawowe powinny być chronione, natomiast nie każde ryzyko czy zagrożenie dla tych praw powinno przekładać się na skutki w postaci zakazu rozwijania danego systemu czy nakazu jego całkowitego wycofania z użytku. Takie skutki są niewspółmierne dla rozwoju technologii i sztucznej inteligencji w szczególności. W samym ASI w motywach podkreśla się, że jednym z jego celów jest pobudzenie innowacji oraz upowszechnianie i promowanie godnej zaufania sztucznej inteligencji. Należy rozważyć czy korzyści społeczne i cywilizacyjne wynikające z korzystania i rozwijania sztucznej inteligencji nie będą przeważać nad potencjalnym ryzykiem wynikającym z naruszenia praw podstawowych zwłaszcza praw niedotyczących życia czy zdrowia. Z drugiej strony należy rozważyć jak często w praktyce takie prawa będą rzeczywiście zagrożone czy naruszone i w tym kontekście zróżnicować podejście do kontroli i jej skutków w zakresie systemów sztucznej inteligencji oraz obowiązków nakładanych na operatora takich systemów.

Popieramy zwiększenie pewności prawa poprzez rozwiązania przewidziane w przepisie art. 11. ust. 1 pkt. 13 projektu. Pozytywnie oceniamy możliwość wydawania interpretacji ogólnych i indywidualnych, przy poszanowaniu przepisów unijnego prawa, w tym kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W odniesieniu do dokumentów wnoszonych do Komisji (wniosek o interpretację, skarga) przez obywateli (w tym przedsiębiorców) podstawowym trybem powinien być tryb wynikający z art. 8 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych. Celowe jest rozważenie delegacji ustawowej do określenia elementów obowiązkowych każdego z pism dla ułatwienia Biuru Komisji opracowania ustrukturyzowanych formularzy elektronicznych.

Doświadczenia ostatnich lat wskazują, że profil kompetencyjny (art. 18 projektu), powoływanie przez Prezesa RM oraz przesłanki odwołania nie są wystarczającymi gwarancjami niezależności organu. Opowiadamy się za mocniejszą pozycją rozszerzonego składu Komisji w odniesieniu do kandydata (lub max dwóch kandydatów) na funkcję przewodniczącego oraz wiążącym wskazaniem przedstawicieli osób prawnych wymienionych w składzie Komisji.

Uwagi szczegółowe

Lp	Punkt ustawy	Proponowane brzmienie	Uwagi
1	Art. 3	Wykreślenie definicji zawartych w ASI, którego przepisy są bezpośrednio stosowane w polskim porządku prawnym.	Zasadniczo nie ma przesłanek do powtarzania w krajowych przepisach definicji z, bezpośrednio stosowanych w krajowym porządku prawnym, przepisów unijnych rozporządzeń.
2	Art. 3 ust. 13	Wykreślenie ust. 13 (działanie zbędne, o ile zostaną wykreślone wszystkie unijne definicje).	Termin "organ właściwy" jest pojęciem prawa unijnego. Wynika z charakteru prawa negocjowanego dla odmiennych

			systemów prawa. Siłą rzeczy akty prawa UE nie mogą się posługiwać nazewniczą systematyką któregokolwiek z krajowych systemów. Natomiast w polskiej ustawie doprecyzowujemy zarówno organ notyfikujący jak i organ/y nadzoru rynku. Nie posługujemy się pojęciem “organu właściwego”. Zachodzą tu podobne okoliczności jak w przypadku braku potrzeby definiowania organu ścigania (pkt 45 art. 3 ASI).
3		Art. 5 powinien zaczynać się treścią art. 83 i art. 84. ust.1	Przepisy art. 5 zdają się być kalką ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, w której w przepisach końcowych znalazły się postanowienia o przejęciu przez KNF zadań dotychczasowych podmiotów, w tych przepisach znoszonych / zlikwidowanych. W przypadku KRiBSI i Biura KRiBSI nie zastępują one żadnych organów a są tworzone od podstaw. Dlatego obecnie przepisy art. 5 w Rozdziale 2 są całkowicie wyrwane z kontekstu. W przepisach dostosowujących powinny się więc znaleźć kwestie dotyczące sposobu powołania organu po raz pierwszy, ale nie samo jego ustanowienie, które powinno się znaleźć w art. 5 - jako przepis prawa materialnego.
4		Komisja, która jest właściwa w sprawach nadzoru nad rynkiem w zakresie systemów sztucznej inteligencji.	wskazane jest doprecyzowanie w jakim zakresie Komisja jest właściwa w sprawach nadzoru rynku.
5	Art. 5.1.	Komisja jest państwową osobą prawną.	Konsekwentnie należy dalej używać wyrazu “Komisja”, zamiast “Biuro Komisji” na oznaczenie tej państwowej osoby prawnej (agencji).
6	Art. 6.1.	Wykreślenie ust. 1 art. 6, przeniesienie zadania do art. 11.	Zadanie w postaci nadzoru nad rynkiem powinno być w katalogu zadań w art. 11, nawet jeżeli jest traktowane jako podstawowe.
7	Art. 6. Ust. 3 pkt. 2	Doprecyzowanie kompetencji PUODO w pracach Komisji.	Niejasna relacja kompetencji PUODO w pracach Komisji – czy Komisja jednocześnie ma współpracować z

			<p>PUODO i PUODO ma być członkiem Komisji?</p> <p>Kompetencje PUODO powinny być jednoznacznie określone, aby rola PUODO w poszczególnych działaniach była oczywista, czy działa jako Członek Komisji, czy też jako podmiot współpracujący z Komisją.</p>
6	Art. 7.2. i 7.3.	Dołączenie Ministra Nauki	<p>Nie do końca rozumiemy przesłanki ukształtowania podstawowego składu Komisji (art. 7.2.). Wydawałoby się, że powinny to być organy, których działania w największym stopniu przesądzą o przyszłości SI w Polsce. Większą rolę ma chyba do odegrania minister nauki, od RPO i RPD. W podstawowym składzie brak przedstawiciela przedsiębiorców, obszarów związanych z infrastrukturą krytyczną, w tym transportową, rolnictwem oraz przedstawicieli III sektora. Słabo uzasadniony wydaje się udział KRRiT (zamiast np. MKiDN).</p> <p>Ponadto, w pracach organu administracji, którego podstawowym zadaniem jest nadzór rynku minister do spraw służb specjalnych powinien uczestniczyć z głosem doradczym (art. 7.3.).</p> <p>Podstawowy skład można ograniczyć do ministra cyfryzacji, UODO, UKE, UOKiK, KNF i min nauki (zob. zadanie z obecnego art. 11.1.3 projektu).</p>
7	Art. 8.3.	Przewodniczący Komisji zwołuje i prowadzi posiedzenia Komisji.	Poprawka redakcyjna.
8	Art. 8.5.	Dodać "z zastrzeżeniem przepisu art. 11.2."	Przepis art. 11.2. przewiduje upoważnienie do wydawania postanowień i decyzji administracyjnych.
10	Art. 11	Nowy art. 11.1.1 - wykonywanie nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka.	Zob. uwaga do art. 6, ew. Zmiana treści art. 11.1.7.
11	Art. 11.1.4.	CSIRT jako podstawowy system zgłaszania incydentów, z informacją dla komisji, jeżeli dotyczy AI.	System zgłaszania incydentów informatycznych powinien być spójny z CSIRT. Czy zostało ocenione ryzyko redundancji procedur oraz

		Ewentualnie – tylko dla systemów wysokiego ryzyka	nieracjonalnego powielania kosztów budżetu? Notabene przepis art. 11.1.4 odsyła do art. 61, który dotyczy zgłoszeń do KE.
14	Art. 12.2.1.	Czy przepisu nie należałoby uzupełnić o ministrów nauki i gospodarki? Komisja powinna mieć prawo zwracania się tam, gdzie uzna, że jest potrzeba działania na rzecz rozwoju AI.	
15	Art.14.1.	Należy zapewnić, aby instytucja interpretacji indywidualnych i generalnych była zgodna z przepisami prawa unijnego.	
16	Art. 14.2.2)		Prawdopodobnie w tym przepisie mogło chodzić o poziom ryzyka (art. 6 ASI). Brzmi jednak jak określenie rodzajów ryzyk.
17	Art. 14.4.		Czy to wyklucza uiszczenie opłaty online jednocześnie ze złożeniem elektronicznego formularza?
18	Art. 28 ust. 2	Zwiększenie liczby członków Społecznej Rady itd.	
19	art. 7 ust.3	Rekomendacja: dodanie punktu 17) Społecznej Rady ds. Sztucznej Inteligencji.	Skoro Społeczna Rada ds. Sztucznej Inteligencji ma być organem doradczym wskazane jest umożliwić udział jej przedstawicieli w pracach Komisji - inaczej jej rola może okazać się fasadowa, jednak z uwzględnieniem możliwości wyłączenia członka rady (patrz uwagi do art. 7 ust. 5).
20	art. 7 ust.5	5. Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, na zasadach określonych w ust. 6 i 7, biegłego.	Kim jest "osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną" - takiego pojęcia nie zawiera ustawa- Prawo przedsiębiorców, ani też KPA - (jeśli ma do art. 43 zastosowanie?). KPA posługuje się pojęciem "wiadomości specjalnych" i mówi o biegłym - co do osoby którego przyznane są gwarancje procesowe - jak prawo do żądania wyłączenia takiej osoby z postępowania. Przy takim zapisie takich praw brak, a muszą być one zagwarantowane choćby ze względu na

			konflikt interesów. Sugerujemy, by kwestia rozumienia tego pojęcia (biegły) wg kpa znalazła się także w uzasadnieniu do projektu ustawy.
21	art. 7 ust. 7	6. Za udział pracach Komisji przysługuje wynagrodzenie zwrot kosztów przejazdów i noclegów.	Niezrozumiała jest intencja tego przepisu. Jeśli przepis dotyczyć ma także osób wskazanych w art. 7 ust. 5 - to nieuzasadnione jest, aby osoby te na własny koszt brały udział w pracach Komisji, płaciły za koszt dojazdu i noclegu. Specjalistów nie jest raczej wielu i na pewno świadczenie tego typu czynności pro bono nie zachęci do udziału w pracach Komisji. Jeśli zaś chodzi o członków Komisji wymienionych w art. 7 ust. 2 i osoby uczestniczące w pracach Komisji wymienione w art. 7 ust. 3 - to należałoby doprecyzować, że robią to w ramach ich zasadniczego wynagrodzenia, a koszty noclegów, przejazdu pokrywa ich pracodawca.
22	art.8	"Uchwały podpisuje Przewodniczący Komisji lub Zastępca Przewodniczącego upoważniony do Kierowania Pracami Komisji".	Proponowane dodanie zapisu. Skoro uchwały, decyzje mają moc prawną, a są aktami organu kolegialnego powinno być jasne kto je podpisuje, od którego momentu mają moc prawną.
23	art. 10 ust. 3	3. Szczegółową organizację i tryb pracy Komisji określa regulamin Komisji nadany przez Prezesa Rady Ministrów w drodze zarządzenia.	Jest wątpliwe, czy Prezes Rady Ministrów jest najlepszym podmiotem do ustalenia Regulaminu Komisji. Czy nie lepiej byłoby, gdyby była to sama Komisja to Minister ds. Cyfryzacji - tematycznie bliższy? Np. Regulamin funkcjonowania sądów powszechnych ustala Minister Sprawiedliwości w drodze Rozporządzenia. Tym bardziej, że już statut Biura Komisji nadaje Prezes Rady Ministrów.
24	art.11 ust. 1 pkt 6)	"6. wydawanie postanowień i decyzji w sprawach naruszenia przepisów o systemach sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka i systemów zakazanych, o których	Katalog przypadków, kiedy Komisja może wydać decyzję powinien być jasno określony - zgodnie z zasadą pewności prawa.

		mowa w Rozdziale 4 i Rozdziale 7 ustawy".	
25	artykuł 14 ust. 1	Rekomendacja: Komisja, na wniosek zainteresowanego, wydaje, w jego indywidualnej sprawie, interpretację przepisów rozporządzenia 2024/1689 ustawy interpretację indywidualną wydaje się bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie. Niewydanie interpretacji w powyższym terminie uważa się za potwierdzenie stanowiska zainteresowanego, który wystąpił z wnioskiem o jej wydanie. Działania tego podmiotu w zakresie, w jakim zastosował się do interpretacji Komisji, nie mogą stanowić podstawy do nałożenia przez Komisję administracyjnej kary pieniężnej ani wydania decyzji, o których mowa w art. 55 ustawy.	Projekt przewiduje wydawanie interpretacji przez Przewodniczącego - dlatego nie całą Komisję - celem ustanowienia nowego organu kolegiального jest zapewnienie różnych kompetencji, dlatego nie jest uzasadnione, aby interpretacje wydawał sam Przewodniczący. Organem nadzoru rynku jest Komisja nie Przewodniczący (por. przepisy o KNF). To sztuczna konstrukcja - pozornej dwuinstancyjności. Spójnik "lub" zgodnie z nauką logiki pozwala na wydanie interpretacji w sprawach albo ustawy i Rozporządzenia albo każdego z tych aktów oddzielnie. Nie określono terminu na wydanie interpretacji - jest to niezbędne, aby przedsiębiorca wiedział jak długo będzie czekał na taki dokument. Zastosowanie się do interpretacji indywidualnej nie powinno powodować żadnych sankcji ani negatywnych skutków dla przedsiębiorcy.
26	artykuł 14 ust. 6	Sprzeciw do Komisji od interpretacji wydanej przez Przewodniczącego.	Przewodniczący Komisji wchodzi w skład Komisji, więc wydaje interpretację i potem rozpatruje od niej odwołanie. Zapewnienie dwuinstancyjności jest więc fikcyjne. Bardziej prawidłowe byłoby więc może po prostu ponowne rozpatrzenie sprawy przez Komisję.
27	artykuł 14 ust. 6, 7	Sprzeciw od interpretacji w terminie 14 dni od jej doręczenia.	Ustawa nie określa: - formy w jakiej ma być złożony wniosek, do kogo składa się wniosek o wydanie interpretacji; - formy w jakiej składa się sprzeciw ani w jakiej formie sprzeciw ma być rozpatrzony - to też ma być uchwała? - formy doręczenia interpretacji i sprzeciwu. A KPA nie przewiduje takiej instytucji jak interpretacja czy sprzeciw od niej, więc

			nie można przyjąć, że ma odpowiednie zastosowanie w sprawach nieuregulowanych, bo nie reguluje tych kwestii.
28	artykuł 16	Interpretacje, o których mowa w art. 14 i art. 15 ustawy, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę, tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji.	Co oznacza pojęcie "dane identyfikujące wnioskodawcę" - w niektórych przypadkach opis stanu faktycznego (systemu AI) może zawierać elementy objęte tajemnicą przedsiębiorstwa a w takim przypadku nie powinny być one upublicznione. Przepis powinien więc określać uprawnienie zainteresowanego do oznaczenia informacji, które nie powinny zostać upublicznione i Komisja powinna także takie dane utajnić.
29	artykuł 18 ust. 2 pkt 4)	4) wyróżnia się wiedzą w zakresie sztucznej inteligencji lub prawa w obszarze projektów z zakresu technologii informacyjnych, w tym wdrażania rozwiązań sztucznej inteligencji oraz posiada doświadczenie zawodowe uzyskane w trakcie pracy naukowej lub pracy w obszarach cyfryzacji, cyberbezpieczeństwa, technologii informacyjnych, sztucznej inteligencji.	Jeśli Przewodniczący miałby pełnić też samodzielną rolę - w tym wydawać interpretacje indywidualne oraz mieć decydujący głos przy podejmowaniu uchwał to nie wystarczy, że będzie miał wiedzę w zakresie szeroko pojętego prawa - jeśli nie będzie to wiedza specjalistyczna. Pojęcie znaczącego dorobku jako bardzo niedookreślone i ocenne nie jest transparentne, powinno być więc usunięte. Jednak osoba taka niekoniecznie musi pracować w podmiocie wykonującym działalność w obszarach wskazanych, co sugeruje, że przedmiotem działalności tego podmiotu są te obszary, bo równie dobrze można pracować w firmie farmaceutycznej w dziale IT/R&D i mieć większą wiedzę i doświadczenie w projektach sztucznej inteligencji.
30	artykuł 20	Art. 20. 1. Informację o naborze na Przewodniczącego Komisji ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Biura Komisji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji i na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.	Oznacza to, że w ciągu 6 dni od wejścia w życie ustawy (por. art. 83 i 84) Pełnomocnik określi siedzibę Biura, utworzona zostanie strona internetowa Biura - czy to wykonalne?

31	artykuł 26 ust. 3	<p>3. Komisja przetwarza dane osobowe pozyskane w związku z nadzorem nad systemami sztucznej inteligencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gromadzone przez operatorów usług kluczowych w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa i dostawców usług cyfrowych w związku ze świadczeniem usług z wyjątkiem danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. 2024 poz 1221), dalej „PKE”; - gromadzone przez podmioty kluczowe i ważne w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa z wyjątkiem danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej w rozumieniu „PKE”; - gromadzone przez podmioty publiczne w związku z realizacją zadań publicznych. 	<p>Dane objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej są szczególnie chronione w polskim systemie prawnym i Komisja nie może mieć do nich dostępu. Dane te mogą zostać ujawnione sądowi w postępowaniu karnym lub prokuratorowi po uprzednim wydaniu postanowienia o zwolnieniu dostawcy usług komunikacji elektronicznej z takiej tajemnicy a także uprawnionym organom powołanym do ochrony bezpieczeństwa Państwa i porządku publicznego. Udostępnienie takich chronionych danych Komisji, wytworzy zły precedens, dotychczas nie stosowany w naszym systemie prawnym. Do takich danych nie ma np. dostępu Sąd w postępowaniu cywilnym a miałyby być udostępniane Komisji. To z byt daleko idące uprawnienie, nie mające racjonalnego uzasadnienia.</p>
32	Art. 26	Uzgodnienie przepisów z zapisami ustawy RODO.	<p>Art. 26 Zbyt szeroki zakres możliwego przetwarzania danych osobowych i zbyt szeroko określony cel przetwarzania danych wynikający z art. 11 projektu ustawy.</p> <p>Zapisy nie precyzyjne, brak proporcjonalności zakresu i celu przetwarzania danych w kompetencji Komisji.</p> <p>Przy tak szeroko określonych celach i zakresie przetwarzania danych naszym zdaniem powołanie IOD powinno być obligatoryjne, a nie uznaniowe.</p> <p>W ust. 8 należałoby wymienić wszystkie prawa osób, których dane będą</p>

			<p>przetwarzane przez Komisję – wynikające z RODO, nie niektóre z nich.</p> <p>Proponujemy odwoływać się już do PKE, w tym do pojęcia Usług komunikacji interpersonalnej.</p>
33	Art. 28 ust. 2	Określenie minimalnej i maksymalnej liczby członków Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji.	<p>Proponujemy podwyższenie maksymalnego progu liczebności Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, z obecnie proponowanych 15 do minimum 20-25. Biorąc pod uwagę dwuletni okres kadencji Społecznej Rady, a także tempo zmian technologicznych, istotne jest, aby Społeczna Rada gromadziła przedstawicieli wszystkich istotnych środowisk związanych z AI. W szczególności reprezentacja izb branżowych powinna być zagwarantowana w określonej minimalnej liczbie (proponowane min. 3), biorąc pod uwagę, że rozwiązania AI są tworzone i rozwijane głównie przez przedsiębiorców, w tym zastosowania i wyzwania regulacyjne są różne w poszczególnych sektorach. Z uwagi na powyższe nie wydaje się również zasadne, aby Społeczna Rada liczyła jedynie dziewięciu członków.</p>
34	artykuł 39 ust. 4 pkt 1)	1) aktualizacji	<p>Wymianie podlegają raczej dokumenty fizyczne. Tu mowa powinna być raczej o aktualizacji danych.</p> <p>Poza tym pytanie jak kontrolowany podmiot ma zweryfikować autentyczność legitymacji - czy będzie w systemie mObywatel czy w innej postaci?</p>
35	Art. 41.1 i 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komisja może przeprowadzać kontrolę działalności podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1, lit. a) - f) rozporządzenia 2024/1689. 2. Celem kontroli jest ustalenie zgodności działalności podmiotów, o których mowa w ust. 1 z przepisami rozporządzenia i ustawy w 	

		odniesieniu do systemów zakazanych oraz systemów wysokiego ryzyka lub innych systemów, co do których istnieje uzasadnione przypuszczenie, iż mogą być systemem wysokiego ryzyka mimo odmiennej ich kwalifikacji.	
36	Art. 43		<p>ust. 2 Proponujemy zachować zgodność z KPA i ewentualnie wprowadzić do KPA możliwość wprowadzenia kontroli w formie zdalnej. – vs. art. 74 AI Act</p> <p>Art. 43 ust. 4 pkt. 2: W toku kontroli kontrolujący mają prawo do: wstępu na grunt oraz do obiektów budowlanych, a także do pomieszczeń i lokali znajdujących się w budynkach, w dniach i godzinach pracy podmiotu lub prowadzenia działalności podmiotu kontrolowanego, o ile zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3;</p> <p>- czy to oznacza, że kontrolna on-line, w systemach może się odbywać poza godzinami prowadzenia działalności?</p> <p>Brak przepisu wyraźnie wskazującego, że działania kontrolne nie mogą powodować utrudnień w działalności podmiotu kontrolowanego lub działania jego systemów.</p> <p>Art. 43 ust. 10. Dowody, o których mowa w ust. 9, mogą zostać zabezpieczone przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu u podmiotu kontrolowanego; - na jak długo, na czas kontroli? <p>Art. 43 Ust. 11 – należałoby wskazać kryteria takiego zajęcia.</p> <p>Art. 43 ust. 15 - oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na żądanie organu prowadzącego postępowanie.</p>

			<p>Kto byłby „osobą godną zaufania”?</p> <p>Ponieważ przedmiotem kontroli powinna być zgodność działania systemów AI z AI Act, oraz spełnienie innych wymagań AI Act w tym opracowanie dokumentacji systemu AI, zakres pozyskiwanej przez kontrolujących dokumentacji nie powinien wykraczać poza dokumentację systemu AI.</p>
37	artykuł 43 ust.1 pkt 2)	<p>Przewodniczący Komisji może upoważnić do przeprowadzenia kontroli:</p> <p>(..)</p> <p>2) osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.</p>	<p>Upoważnienie do "przeprowadzenia kontroli", a nie do udziału/przeprowadzenia czynności kontrolnych (por. uokk, art. 49 ust. 4 i 5 Prawo przedsiębiorców) przez osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną - i w domyśle (choć nie wynika to wprost z brzmienia przepisu) jest niedopuszczalne. Osoba taka może uczestniczyć w poszczególnych czynnościach, jeśli wymagana jest wiedza specjalistyczna, której nie posiada organ/pracownik organu, ale nie stawać się de facto organem prowadzącym kontrolę. Jednakże i w tym zakresie brzmienie przepisu wymaga zmiany - kim jest "osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną" - takiego pojęcia nie zawiera ustawa- Prawo przedsiębiorców, ani też KPA - (jeśli ma do art. 43 zastosowanie?). KPA posługuje się pojęciem "wiadomości specjalnych" i mówi o biegłym - co do osoby którego przyznane są gwarancje procesowe - jak prawo do żądania wyłączenia takiej osoby z postępowania. Przy takim zapisie takich praw brak a muszą być one zagwarantowane choćby ze względu na konflikt interesów.</p>
38	artykuł 43 ust.13	<p>Na postanowienie o zajęciu przedmiotów zażalenie przysługuje osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia</p>	<p>Do jakiego organu i za czym pośrednictwem, w jakim terminie może być wniesione zażalenie?</p> <p>Nie określa tego ustawa Prawo</p>

		nie wstrzymuje wykonania postanowienia.	przedsiębiorców, do której odsyła art. 42 projektu ustawy. Zastosowanie ma KPA? - to kto jest organem odwoławczym? Zażalenie przysługuje do SOKIKU? - ale z czego to wynika - nie ma regulacji w zakresie zażeń choćby w art. 57 projektu ustawy.
39	artykuł 43 ust.11, 13 i 20	Należy doprecyzować przepis i wyjaśnić intencje ustawodawcy co do relacji przepisów, określonych w ust.11 (postanowienie o zajęciu), 13 (zażalenie na postanowienie o zajęciu), 20. (sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania kontroli z naruszeniem przepisów).	W jakim trybie, do jakiego organu, za czym pośrednictwem w jakim terminie może być wniesiony sprzeciw? - jeśli art. 59 Prawa przedsiębiorców, to do jakiego organu, w jakim terminie może być wniesione zażalenie, o którym mowa w ust. 9 art. 59 Prawa przedsiębiorców - jeśli na podstawie ust. 16 art. 59 stosuje się odpowiednio przepisy KPA. Jeśli zażalenie z art. 43 ust. 13 projektu ustawy ma przysługiwać do SOKIK (?) to zażalenie od takiego sprzeciwu powinno także. Czy wniesienie sprzeciwu, zgodnie z ust.20 wstrzymuje wykonanie zajęcia? (mieści się to w zakresie wykonywania kontroli). Mieszanie różnych trybów/organów w jednym artykule ustawy jest niewskazane.
40	Art. 45	Art. 45. 1. Jeżeli w toku kontroli podmiot kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym zawarte na informatycznych nośnikach danych, w urządzeniach lub w systemach informatycznych, o których mowa w art. 43 ust. 4 pkt 3: 1) zawierają komunikację między podmiotem kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w	W zakresie tajemnicy adwokackiej i radcowskiej przepis ten powinien się ograniczać do złożenia oświadczenia o tym, że dokument lub pismo (bez względu na to, na jakich nośnikach się znajduje) stanowi tajemnicę, a w razie wątpliwości taki dokument może zostać przekazany do sądu. Jakiegokolwiek ograniczenie zakresu korespondencji między kontrolowanym, a pełnomocnikiem, w tym wgląd w tę korespondencję narusza przepisy dotyczące zasad tajemnicy adwokackiej i radcowskiej określonej w innych przepisach. Uprawnienia Komisji nie powinny wykraczać poza uprawnienia Prezesa UOKIK.

		<p>Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa podmiotu kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez właściwy organ, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub</p> <p>2) zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa podmiotu kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w pkt 1, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez właściwy organ, w toku którego jest przeprowadzana kontrola</p> <p>- kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli.</p>	
41	artykuł 46 ust.1 i ust. 4	<p>Art. 46. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się projekt wystąpienia pokontrolnego. Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazuje się podmiotowi kontrolowanemu.</p> <p>(...)</p> <p>4. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 3, kontrolujący dokonuje ich analizy i w razie potrzeby, podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia odpowiednią część wystąpienia pokontrolnego w formie aneksu do wystąpienia pokontrolnego.</p>	<p>Czy "wystąpienie pokontrolne" nie może się po prostu nazywać "protokołem" byłoby to spójne systemowo - por. ustawa Prawo przedsiębiorców, UOKiK, UODO.</p> <p>Ust. 4 jest kalką np. przepisów uodo i uokk, ale nieuzasadnioną - skoro w ust. 1 przewiduje się "projekt" wystąpienia pokontrolnego i doręcza się kontrolowanemu, to w przypadku wniesienia przez niego zastrzeżeń nie jest uzasadnione sporządzenie "aneksu do wystąpienia", bo samo "wystąpienie" jeszcze nie powstało.</p>
42	artykuł 47	<p>1. Komisja na podstawie informacji zgromadzonych w toku kontroli może przekazać podmiotowi kontrolowanemu zalecenia pokontrolne.</p>	<p>Jaką formę mają przyjąć zalecenia? Kto ma je wydawać - cała Komisja - w jakiej formie (uchwały?)?</p> <p>Tryb zaleceń pokontrolnych przewidziany jest w niektórych sprawach w</p>

		<p>2. Od zaleceń pokontrolnych nie przysługują środki odwoławcze.</p> <p>3. Podmiot kontrolowany, w wyznaczonym terminie, informuje Komisję o sposobie wykonania zaleceń.</p>	<p>postępowaniu przed KNF - ale służy od nich środek odwoławczy w postaci zastrzeżeń. Nieuwzględnienie zastrzeżeń wymaga formy decyzji, od której służy odwołanie do WSA.</p> <p>Zalecenie pokontrolne - których zakres nie jest sprecyzowany mogą powodować poważne skutki, w tym finansowe po stronie kontrolowanego. Jeśli więc mają być wydawane musi zostać zapewniona odpowiednia ścieżka odwoławcza od nich - np. na wzór wskazanej wyżej z ustawy o nadzorze rynku finansowego, ale nie do WSA a do właściwego sądu powszechnego (SOKiK?).</p>
43	artykuł 49 pkt.2)	<p>Rekomendacja: usunięcie pkt 2) albo co najmniej do zmiany: Komisja może wszcząć postępowanie (...)</p> <p>2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 7 ust.2 i 3 ustawy, jeśli w toku prowadzonych przez ten podmiot czynności urzędowych powźmie on wiedzę lub uzasadnione podejrzenie o naruszeniu przepisów Rozporządzenia.</p> <p>3. Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy. Na postanowienie służy zażalenie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.</p>	<p>Po pierwsze, Komisja powinna mieć prawo, ale nie obowiązek wszczęcia postępowania. W szczególności skarga jednego podmiotu - osoby fizycznej, nie może oznaczać per se obowiązku wszczęcia postępowania. Zakres kognicji Komisji powinien ograniczać się do poważnych przypadków - czyli naruszeń przepisów kluczowych wymienionych w art. 99 Rozporządzenia. Wszczynianie postępowań w sprawach mniejszej wagi prowadzić będzie do paraliżu działalności przedsiębiorców i zaburzenia proporcjonalności środków nadzoru do wagi obowiązków przedsiębiorców.</p> <p>Po drugie, wszczęcie postępowania powinno nastąpić dopiero wówczas, gdy istnieją ku temu rzeczywiste przesłanki. Postanowienie o wszczęciu powinno tym samym mieć uzasadnienie ze wskazaniem podstaw faktycznych wszczęcia postępowania. Postanowienie powinno być zaskarżalne, prowadzenie postępowania jest bowiem dużą uciążliwością dla przedsiębiorcy a już na wstępie może się okazać, że zostało wszczęte bezzasadnie.</p> <p>Po trzecie,</p>

			Czym uzasadniony jest tak szeroki krąg podmiotów, na których wniosek musi zostać wszczęte postępowanie przez Komisję? Nie wszystkie są podmiotami powołanymi do ochrony praw, z drugiej strony, dlaczego np. Minister ds. Kultury, ale już nie minister sprawiedliwości, technologii?
44	Art. 49 ust. 2 pkt. 3	Proponujemy usunąć, aby nie zaistniał skutek, że każda skarga obliguje Komisję do wszczęcia postępowania administracyjnego.	Duża ilość skarg może spowodować blokadę działalności Komisji. Nie jest ponadto uzasadnione, aby każda skarga powodowała wszczęcie postępowania w sprawie naruszenia przepisów. Zgodnie z art. 49 ust. 2 Komisja będzie mogła wszczynać postępowania z urzędu. Na podstawie wpływających skarg, w przypadku stwierdzenia jej zasadności, będzie mogła takie postępowanie wszcząć, ale bez ryzyka sparaliżowania funkcjonowania działalności Komisji.
45	artykuł 51 ust.3		Tak długi okres trwania postępowania stanowi duże obciążenie i niepewność dla przedsiębiorcy, szczególnie w tak szybko zmieniającym się obszarze nowych technologii. Rekomendowane jest skrócenie terminu - analogicznie jak w postępowaniach na gruncie uokk.
46	artykuł 52 ust. 2	Rekomendacja: do wykreślenia	Rekomendowane wykreślenie zapisu. Na czym innym w praktyce polega postępowanie jak nie na postępowaniu dowodowym.
47	artykuł 53 ust. 1	Art. 53. 1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że działalność strony narusza przepisy rozporządzenia 2024/1689, Przewodniczący Komisji w toku postępowania może wydać stronie ostrzeżenie. 2. W ostrzeżeniu Przewodniczący Komisji może wskazać rekomendacje dotyczące przywrócenia stanu zgodnego z prawem. 3. Strona w terminie 7 dni od dnia	Jaką formę ma mieć ostrzeżenie? Jednoosobowej czynności Przewodniczącego Komisji? Nie decyzji, nie uchwały? Wprowadza to duży chaos - kto jest w końcu organem Przewodniczący czy Komisja? Skoro mamy organ kolegialny złożony ze specjalistów różnych obszarów, dlaczego Przewodniczący ma decydować jednoosobowo? Jest to zupełnie niezrozumiała konstrukcja. Poza tym, podobnie jak z zaleceniami pokontrolnymi, takie ostrzeżenie z

		otrzymania ostrzeżenia przedstawia Komisji informację z wykonania rekomendacji, o których mowa w ust. 2.	rekomendacjami może powodować duże obciążenie przedsiębiorcy, zarówno organizacyjne jak i finansowe, nie może więc pozostawać bez uprawnień strony do jego zaskarżenia. Do kogo i w jakiej formie strona może złożyć odwołanie od zastrzeżenia. Należy bezwzględnie przewidzieć ścieżkę odwoławczą. Nie ma takiej ścieżki, choćby w art. 57 projektu ustawy.
48	artykuł 55	<p>Art. 55. 1. W przypadku gdy Komisja ma wystarczające powody, aby uznać, że system sztucznej inteligencji stwarza ryzyko, o którym mowa w art. 79 rozporządzenia 2024/1689, wszczyna postępowanie z urzędu.</p> <p>2. Jeśli toku postępowania Komisja stwierdzi, że system sztucznej inteligencji stwarza ryzyko dla praw podstawowych, informuje o tym organy lub podmioty określone w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689.</p> <p>3. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, a w przypadkach wskazanych w ust.2 wspólnie z organem lub podmiotem, o którym mowa w ust.2, że system sztucznej inteligencji, o którym mowa w art. 79 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689, nie jest zgodny z przepisami rozporządzenia 2024/1689, wydaje decyzję nakazującą operatorowi tego systemu niezwłoczne podjęcie wszelkich działań naprawczych prowadzących do osiągnięcia przez ten system zgodności z przepisami rozporządzenia 2024/1689 lub, jeśli nie jest to możliwe, wycofanie tego systemu z rynku lub użytku w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia doręczenia</p>	<p>Po pierwsze, art. 55 ma odpowiadać zapisom art. 79 AI Act i niepotrzebnie próbuje się napisać go innymi słowami zamiast przepisać 1:1 co powoduje niezgodności w zakresie pewnych elementów.</p> <p>Ad. ust.3 - nie może wynikać z jego brzmienia, jak jest w projekcie, że dotyczy on wszystkich systemów, w tym takich które nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa, praw podstawowych i które nie są objęte ustawodawstwem harmonizacyjnym - zdaje się, że taka jest idea art. 79 ust.1. ust.4 zdaje się lepiej oddawać zamysł art. 79 ust.1. AI Act, ale przy modyfikacji ust.3 jest zbędny.</p> <p>Co do terminu - AI Act mówi o terminie nie krótszym niż 15 dni roboczych (=21 dni kalendarzowych), który i tak jest krótki - w projekcie ustawy termin został znacząco skrócony do 14 dni kalendarzowych. Termin 14 dni od dnia doręczenia decyzji na wycofanie systemu z rynku lub użytku jest zdecydowanie za krótki. W szczególności biorąc pod uwagę planowaną jednoinstancyjność postępowania. Systemy są często złożone i jego dochowanie może być niemożliwe. Wydłużenie terminu na wycofanie systemu z rynku lub użytku przynajmniej do 2 miesięcy od dnia doręczenia decyzji. Rygor natychmiastowej wykonalności - wprowadzenie rygoru może oznaczać</p>

		decyzji. Decyzji Komisji może zostać nadany o rygor natychmiastowej wykonalności, jeśli jest to niezbędne dla ochrony zdrowia, bezpieczeństwa lub praw podstawowych.	nieodwracalne, daleko idące skutki biznesowe, wizerunkowe, finansowe, które mogą prowadzić do roszczeń odszkodowawczych ze strony przedsiębiorców.
49	artykuł 56	Art. 56. W zakresie nieregulowanym w niniejszej ustawie do postępowania przed Komisją stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.	Jeśli KPA ma mieć zastosowanie do innych materii niż uregulowane w Rozdziale 4 ten przepis powinien znaleźć się w Przepisach końcowych. Umieszczenie go w rozdziale 4 rodzi wątpliwości co do zakresu odpowiedniego stosowania KPA.
50	artykuł 57	Art. 57. 1. Od decyzji Komisji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów.	Czy SOKIK jest odpowiednim sądem do rozpoznawania spraw dotyczących sztucznej inteligencji rodzi pewne wątpliwości. Powinien być to sąd/wydział specjalistyczny, już chyba bliżej w tej materii Sądowi ds. własności intelektualnej.
51	artykuł 57	art. 57.1 Od decyzji Komisji (w tym ostrzeżeń, interpretacji indywidualnych) przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia decyzji. Od postanowień Komisji przysługuje zażalenie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie tygodnia od doręczenia postanowienia.	art. 57 nie określa terminu na wniesienie odwołania (por. np. art. 81 ust.1 uokk). dla przejrzystości term ten powinien być nie tylko w KPC na podstawie art. 80 projektu ustawy. Sugerowane jest także wydłużenie terminu do 2 miesięcy - sprawy te z pewnością będą miały duży stopień skomplikowania i przygotowanie odwołania wymagać będzie więcej czasu niż w innych rodzajach postępowań. Nie jest też uregulowany tryb rozpoznawania środków odwoławczych od ostrzeżeń, interpretacji, zażaleń na zajęcie (np. art. 43 ust.13 projektu), dla jasności kwestie organu, terminu wniesienie środków odwoławczych powinny zostać wprost wskazane w ustawie.
52	artykuł 57 ust.3	3. Komisja może przedstawić sądowi istotny dla sprawy pogląd w sprawach dotyczących sztucznej	W jakich sprawach ma być ten istotny pogląd - umiejscowienie przepisu w artykule dotyczącym odwołań sugeruje, że w sprawie odwołania, ale to nie taki

		inteligencji, jeżeli przemawia za tym interes publiczny.	jest cel istotnych poglądów, bo w sprawie odwołania Komisja będzie stroną postępowania.
53	artykuł 58	Art. 58. Wniesienie przez stronę odwołania do sądu wstrzymuje wykonanie decyzji, chyba że decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.	Wykonanie decyzji może powodować poważne szkody po stronie przedsiębiorcy a może się okazać, że decyzja Komisji była nieuprawniona. Należy dokonać wyważenia interesów przedsiębiorców i innych podmiotów.
54	Art. 60 ust. 2		Proponujemy usunąć, tutaj wystarczające odwołanie do KPA z art. 56.
55	Art. 61 ust. 1	Zgłaszanie poważnych incydentów	Zwracamy uwagę, że w proponowane brzmienie art. 61 ust. 1 nie ogranicza obowiązku zgłaszania poważnych incydentów do systemów AI wysokiego ryzyka zgodnie z art. 73 ust. 1 ASI. Projektodawca nie powinien rozszerzać w ustawie krajowej obowiązków nakładanych na mocy rozporządzenia, które jasno określiło systemy AI, które mają być poddane bardziej ścisłemu nadzorowi poprzez ich kwalifikację do kategorii "wysokiego ryzyka". Odesłanie do definicji "poważnego incydentu" zawartego w art. 3 pkt 49 ASI nie jest wystarczające, gdyż definicja nie zawiera tej przesłanki. Z projektowanego przepisu art. 61 nie wynika również w jaki sposób wdrażany jest art. 73 ust. 9 ASI, który mówi o ograniczeniu obowiązku zgłaszania poważnych incydentów w odniesieniu do systemów AI wysokiego ryzyka, o których mowa w załączniku III, wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku przez dostawców podlegających unijnym instrumentom prawnym ustanawiającym obowiązki równoważne w zakresie zgłaszania.
56	artykuł 69 ust.1	Art. 69. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w zakresie zadań, o których mowa w rozdziale 6, określa, w drodze zarządzenia, wymogi, o których mowa w art. 70	Doprecyzowanie.

		ust.3 rozporządzenia 2024/1689, oraz dokonuje ich corocznej oceny oraz aktualizacji.	
57	artykuł 70	Art. 70. 1. Komisja może nałożyć na operatora, w przypadkach określonych w art. 99 ust.3(-5) * rozporządzenia 2024/1689, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną na podstawie i na warunkach określonych w art. 99 rozporządzenia 2024/1689.	To przepis quasi karny musi z niego jasno wynikać zakres podmiotowy i przedmiotowy stosowania. Operator jest zdefiniowany i użyty w art. 99 ust1 Rozporządzenia. Ponadto, użycie formy "nakłada" jest sprzeczne z brzmieniem ust. 7 art. 99 AI Act, który przewiduje możliwość nienałożenia kary: "Przy podejmowaniu decyzji o nałożeniu kary/When deciding whether to impose an administrative fine." * Dopóki nie wejdą w życie pozostałe przepisy - dotyczące m.in. systemów wysokiego ryzyka, przepis powinien ograniczać się wyłącznie do naruszeń art. 5 czyli ust. 3 art.99.
58	artykuł 70	Art. 70. 4 4. Komisja może odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, także jeżeli podmiot wykonał rekomendacje zawarte w ostrzeżeniu, o którym mowa w art. 53 ustawy, a naruszenie nie spowodowało szkody dla interesu społecznego.	Dodatkowa przesłanka poza art. 99 ust. 7 AI Act.
59	artykuł 71	Art. 71. 1. W związku z toczącym się postępowaniem, podmiot, o którym mowa w art. 70 ust. 1 ustawy, jest obowiązany do dostarczenia Komisji w terminie 14 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej.	Wydłużenie terminu - analogicznie jak w uodo.
60	artykuł 73	art. 73.1. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Komisji	Jeśli brzmienie pierwotne to należałoby uściślić - w przypadku braku wniesienie odwołania albo w przypadku wniesienia odwołania. W każdym razie decyzja stanie się prawomocna jak nie zostanie zaskarżona albo jak ją sąd ostatecznie utrzyma w mocy.

	artykuł 73 ust.8	art. 73 ust. 8. Rozstrzygnięcie w przedmiocie odroczenia terminu uiszczenia administracyjnej kary pieniężnej albo rozłożenia jej na raty następuje w drodze postanowienia. Na postanowienie odmowne przysługuje zażalenie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.	Postanowienie odmowne może mieć daleko idące negatywne skutki dla przedsiębiorcy, z tego względu powinna służyć od niego ścieżka odwoławcza.
61	Art 74.		Komisja może nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes – w kontekście kar pieniężnych przepis zbyt arbitralny i uznaniowy; jaki byłby ważny interes w nałożeniu kary finansowej.
62	Art. 77	Art. 77. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie oraz w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego do kar pieniężnych nakładanych przez Komisję na podstawie art. 99 ust. 3 (-5) * rozporządzenia 2024/1689 stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.	Jeśli mają zostać określone kwestie nie uregulowane a nie dotyczące tylko egzekucji kar, powinny zostać tu wpisane wprost (porównaj ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów). Ordynacja podatkowa nie jest aktem stosowanym do kwestii kar administracyjnych. Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wskazuje wprost, że ją się stosuje do egzekucji kar a ordynację tylko do podatków (art. 2 par. 1 pkt 1 i 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji). * dopóki nie wejdą w życie pozostałe obowiązki AI Act - tylko ust. 3 art. 99 pozwala na nałożenie kary.
63	Art. 78. 79	Art. 78 Art. 78. 1. Kto udaremnia lub utrudnia kontrolującemu prowadzenie kontroli, o której mowa w rozdziale 3 ustawy, podlega grzywnie do 200 000 zł, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch. 2. Tej samej karze podlega kto, w związku z toczącym się postępowaniem w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, nie dostarcza danych	Wysokość grzywny 500 000 jest bardzo wysoka i zdaje się, że wprost zaczerpnięta z ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, który z definicji dotyczy obrotu dużymi sumami pieniężnymi. Kwota ta nie wydaje się być jednak adekwatna dla rynku AI, zwłaszcza start-upów, które mają być promowane. ust. 2 powinien zostać doprecyzowany tak, by mowa była o celowym działaniu i niedostarczeniu informacji, jeśli są w posiadaniu danego podmiotu, a niekoniecznie takie dane muszą być już

		<p>niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej, pomimo ich posiadania lub celowo dostarcza dane, które uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej.</p> <p>Art. 79. Kto utrudnia lub udaremnia przeprowadzenie czynności w postępowaniu, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy, podlega grzywnie do 200 000 zł, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch.</p>	<p>dostępne w danym okresie roku obrotowego.</p>
64	Art. 78. 1		<p>Kto udaremnia lub utrudnia kontrolującemu prowadzenie kontroli – tu należałoby możliwość nałożenia sankcji ograniczyć do podmiotu kontrolowanego art. 79 j.w.</p>
65	Art. 80	<p>Art. 479^{88e} § 1. W sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 stronami jest Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji i podmiot będący stroną postępowania przed Komisją Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji.</p>	<p>Nie jest jasne kogo ustawodawca ma na myśli pod pojęciem zainteresowanego? Czytając definicję z par. 2 można uznać, że będzie nim każdy podmiot, który może wnieść roszczenie cywilno-prawne wobec operatora systemu AI, więc udział takich osób w postępowaniu doprowadzi do całkowitego paraliżu postępowania sądowego, m.in. przez konieczność doręczeń do wielu osób, utajniania części akt - informacji objętych tajemnicą przedsiębiorstwa itd.</p> <p>Ponadto, przepisy zmieniające KPC nie przewidują jakie rodzaje rozstrzygnięć merytorycznych może wydać Sąd po rozpatrzeniu odwołania. Co jest zasadniczym brakiem przepisów proceduralnych.</p>
66	art. 83	<p>Art. 83. 1. Powołuje się Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji.</p>	<p>Przepis ten powinien być w art. 5 projektowanej ustawy. Nie jest to przepis przejściowy, ale zasadniczy przepis merytoryczny tworzący nowy organ.</p>

67	art.84	Art. 84.1. Tworzy się Biuro Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji.	Przepis ten powinien być w art.5 projektowanej ustawy. Zob. także uwaga w wierszu 5
----	--------	--	--

68	art. 25 ust. 3 i 4	Wnosimy o wykreślenie	Przepis w obecnym brzmieniu ma charakter blankietowy. Jeśli ma zostać wprowadzone uprawnienie do uzyskiwania informacji prawnie chronionych na rzecz pracowników instytucji w nim wymienionych, to powinno ono zostać określone w odpowiednich przepisach, ze wskazaniem przesłanek udostępniania tych informacji. Brak jest uzasadnienia do przekazywania tajemnicy prawnie chronionej wskazanym podmiotom w szerszym zakresie, zwłaszcza, że są przepisy, które pozwalają na uzyskanie przez takie podmioty potrzebnych informacji w określonym trybie.
69	Art. 53 ust. 2		Ten przepis dotyczy podejrzenia naruszenia przepisów, więc nie powinien nakładać na kontrolowanego nadmiernych obciążeń skutkujących poważnymi konsekwencjami (w tym ekonomicznymi), które mogą być niewspółmierne do zagrożenia.
70	Art. 54	Dodanie zasady, że działania mające na celu usunięcie skutków powinny uwzględniać słuszny interes kontrolowanego i umożliwić mu wybór środków minimalizujących.	Zastosowane środki powinny być współmierne do naruszenia. Przy nakładaniu środków i sankcji należy wziąć pod uwagę także skutki, które mogą negatywnie oddziaływać nie tylko na operatora, ale także podmioty trzecie, w tym konsumentów korzystających bezpośrednio lub pośrednio z usług lub produktów świadczonych za pomocą systemu sztucznej inteligencji.
71	Art. 57.ust.1	Przywrócenie zasady dwuinstancyjności postępowania (remonstracja).	Zasada dwuinstancyjności postępowania administracyjnego jest jedną z fundamentalnych zasad porządku prawnego. Odstępstwa od niej muszą być

			uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami. Argumenty przedstawione przez projektodawcę w uzasadnieniu do projektu nie są przekonujące. Implikacje wydawanych decyzji, które okażą się błędne, mogą być dla jej adresata daleko idące. Kontrola sądowa może często okazać się niewystarczająca do odwrócenia skutków prawomocnej, wykonanej decyzji.
72	Art. 53. ust.2	Wprowadzenie zasady zastosowania przez kontrolowanego wybranych środków (a nie każdego wskazanego przez Komisję), które nie powodują nadmiernych i nieuzasadnionych obciążeń. Przewidziana procedura jest niejasna.	ten przepis dotyczy podejrzenia naruszenia przepisów, więc nie powinien nakładać na kontrolowanego nadmiernych obciążeń skutkujących poważnymi konsekwencjami (w tym ekonomicznymi), które mogą być niewspółmierne do zagrożenia.
73	Art. 54	Należy dodać zasadę, iż środki nakazujące usunięcie skutków powinny uwzględniać słuszny interes kontrolowanego i umożliwić mu wybór środków minimalizujących obciążenia, powinny być adekwatne i proporcjonalne.	Zastosowane środki powinny być współmierne do naruszenia. Przy nakładaniu środków i sankcji należy wziąć pod uwagę także skutki, które mogą negatywnie oddziaływać nie tylko na operatora, ale także podmioty trzecie, w tym konsumentów korzystających bezpośrednio lub pośrednio z usług lub produktów świadczonych za pomocą systemu sztucznej inteligencji i ocenę tych skutków w zestawieniu z naruszeniem.
74	Art. 43 ust. 4	Wnosimy o doprecyzowanie w przedmiocie zakresu obowiązku sporządzania wydruku	Zgodnie z proponowanym przepisem kontrolujący ma prawo żądania sporządzenia przez podmiot kontrolowany m.in. wydruku materiałów, korespondencji, o których mowa w pkt 3, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, a także żądania od podmiotu kontrolowanego poświadczenia za zgodność z oryginałem pozyskiwanych od niego dokumentów. Powstaje wątpliwość czy obowiązek sporządzenia wydruków będzie dotyczyć

			również e-szkoleń, czy danych – ich wydruk może być utrudniony.
75	art. 25 w zw. z art. 43 ust. 1 pkt. 2	Wnosimy o dopisanie w postanowieniach art. 25 osób posiadających wiedzę specjalistyczną ich (w postanowieniach art. 25) do kręgu podmiotów zobowiązanych do zachowania tajemnicy prawnie chronionej, a jeśli intencją ustawodawcy było, aby osobami upoważnionymi wymienionymi w art. 43 ust. 1 pkt. 2 projektu mogły być jedynie osoby pochodzące od podmiotów wymienionych w art. 25 projektu - wyraźnie wskazanie tego w treści art. 43 ust. 1 pkt. 2 projektu.	Osoby upoważnione przez Przewodniczącego Komisji do przeprowadzenia kontroli, opisane w art. 43 ust. 1 pkt. 2 projektu ustawy powinny podlegać takim samym obowiązkom ochrony tajemnicy prawnie chronionej jak pracownicy Komisji.